

Innhold

s. 06

Utstillingsprogram

s. 07

Besøksfall

s. 08

Hilsen fra styreleder

s. 09

Direktørens forord

s. 10

Årsberetning 2020

s. 18

Det digitale året

s. 24

Doblet innkjøpsbudsjett

s. 30

Sidesprang med
«Jeg kaller det kunst»

s. 32

Stor utlånsvirksomhet
i utfordrende år

s. 34

Årsregnskap

N
3

Ansvarlig utgiver:
Nasjonalmuseet for

Kunst, arkitektur og design

Redaktør: Eirik Kydland

For- og baksidfoto: Nasjonalmuseet / Annar Bjørgli

Design: Metric

2021

Utstillinger 2020

Nasjonalmuseet – Arkitektur¹

«Ola Mørk Sandvik
– en norsk Bauhaus-elev.»
10. oktober 2019–14. oktober 2020

«Wilhelm von Hanno.
Arkitekt og tegner i Christiania.»
28. februar 2020–31. januar 2021

«En samling blir til.
Kunst – Arkitektur – Design.»
19. juni–11. oktober 2020

«Bevegelser i betong.
Arkitekten Erling Viksjø og kunstnerne.»
Opprinnelig åpningsdato 20. november
2020. Utsatt til 2021 på grunn av pande-
mien.

«Boligideer.»
Fast utstilling.

¹Nasjonalmuseet – Arkitektur var stengt for publikum fra 12. mars til 13. mai i henhold til Oslo kommunes forskrift om forebygging av koronasmitte, og fra 14. oktober og ut 2020, først på grunn av vekterstreik og så på grunn av kommunens koronaforskrift.

Utstillinger på turné

«Visuelle nabolag»

«Gerhard Munthe.
Eventyrlige interiører»

«Gustav Vigeland.
Angsten står i sofaen»

«Laget i verden»

«Byplansjefene»

«Avtrykk»

«Lysmesterne»

«Filosofi med elever.»

Troll og annerledeshet

Er det alltid galt å stjele?

Ytringsfrihet

Ritualer

«Se med hendene»

Besøkstall

Visningssteder	2019	2020
Totalt	158 587	61 996
Nasjonalgalleriet	31 411 ¹	Stengt i 2020
Nasjonalmuseet – Arkitektur	37 757	4 581 ²
Utstillinger på turné	69 459	45 777
Villa Stenersen	3 641	638 ³
Mellomstasjonen	16 319	11 000 ⁴

¹Nasjonalgalleriet var midlertidig stengt fra 14. januar 2019 i forbindelse med flytting og etablering av det nye Nasjonalmuseet.

²Nasjonalmuseet – Arkitektur var stengt for publikum fra 12. mars til 13. mai i henhold til Oslo kommunes forskrift om forebygging av koronasmitte, og fra 14. oktober og ut året, først på grunn av vekterstreik og så på grunn av kommunens koronaforskrift.

³Villa Stenersen var stengt for publikum fra 12. mars til 23. mai i henhold til Oslo kommunes forskrift om forebygging av koronasmitte, og fra 31. august og ut året på grunn av renovasjonsarbeider.

⁴Anslag. Mellomstasjonen var stengt fra 12. mars til medio mai i henhold til Oslo kommunes forskrift om forebygging av koronasmitte.

Hilsen fra styreleder

2020 skulle bli et annerledes år for alle, også for Nasjonalmuseet. Igjen måtte museet endre planene for å tilpasse seg forsinkelser i Statsbyggs byggeprosjekt.

Nasjonalmuseets arbeid ble også preget av pandemien. Det er mye av museets arbeid som ikke lar seg gjøre fra hjemmekontor. Man kan ikke konservere eller pakke kunstverk hjemmefra, og det er begrenset hva man får gjort med logistikk, sikkerhet, utstillingspresentasjoner og mye annet i en slik situasjon. Likevel har museet, med god planlegging og strengt hensyn til smittevern, klart å opprettholde fremdriften og motivasjonen i denne ekstraordinære tiden.

Publikumstilbudet måtte i stor grad flyttes over på skjerm. Museet har gjort en imponerende jobb med å bringe kunsten ut til publikum med innhold på nettsider, videoer og strømmede arrangementer. Og noen fysiske utstillinger ble det også, blant annet «En

samling blir til» på Nasjonalmuseet – Arkitektur og flere turnerende utstillinger rundt om i landet.

Mot slutten av 2020 ble det klart at byggeprosjektet ble ytterligere forsinket. Museet startet da planleggingen av et omfattende publikumstilbud over hele Norge i 2021. Styret er imponert over hvordan direktør, ledelse og medarbeidere snudde seg rundt og satte sammen en plan for å ta kunsten og samlingen ut i landet i 2021. Slik skal museet sørge for å oppfylle sitt samfunnsoppdrag og sin visjon frem mot åpningen av det nye museet i 2022.

Igjen vil styret takke alle i museet for innsatsen, tålmodigheten og evnen til å holde fremdrift og motivasjon oppe i en over lang tid meget krevende prosess.

Linda Bernander Silseth
Styreleder

Foto: Steinar Bjørnsson / Norsk Tipping AS

Direktørens forord

Hvorfor bygger vi et nytt Nasjonalmuseum?

Vårt samfunnsoppdrag er å utvikle, forvalte, forske på, tilgjengeliggjøre og formidle Norges største samling av kunst, arkitektur og design - fra antikken og frem til i dag. Det nye Nasjonalmuseet gir oss de beste forutsetninger for å ta vare på vår felles kulturarv og kunstsamling for generasjonene som kommer etter oss.

De skal også ha muligheten til å møte denne kunsten og bruke den til å forstå den verden de lever i. Dette ansvaret er en svært høytidelig del av vårt samfunnsoppdrag, som vi tar på stort alvor. For dette er vår alles kunstsamling.

Vår visjon er å gjøre kunsten tilgjengelig for alle – og hver enkelt. Og å spille samfunnet og tiden vi lever i. Og med det nye museet skal vi vise hvordan design, arkitektur og kunsthåndverk helt bokstavelig talt former våre liv.

Etter å ha lagt bak seg et år som 2020, er det nyttig med en påminnelse om dette.

For lenge trodde vi at 2020 skulle bli året da vi åpnet det nye museet. På grunn av forsinkelser i Statsbyggs byggeprosjekt ble imidlertid åpningen skjøvet til 2022.

Så kom koronapandemien. Fordi Nasjonalmuseet var i en fase med planlegging og ferdigstilling av det nye museet, rammet ikke koronapandemien like umiddelbart og hardt som for mange andre kulturinstitusjoner, men ettervirkningene dette vil ha for museet og fremdriften i byggeprosjektet er vanskelige å beregne.

Nå ser vi imidlertid lyst på 2021. Fremdriften i Statsbyggs prosjekt på tampen av året viser at vi kan begynne å ta kunst inn i bygget til våren, noe som igjen betyr at vi omsider kan komme i gang for fullt med montering og ferdigstilling av det nye museet. Når dette arbeidet er i gang, vil vi kunne sette en åpningsdato og starte nedtellingen for fullt.

Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wæserberg

Selv om 2020 har hatt sine klare utfordringer, har vi justert oss og tatt grep for å treffe publikum. Vi har i 2020 også utviklet et rikere digitalt tilbud med ny presentasjon for samlingen på nett, videoer, strømmede arrangementer og artikler. Vi gjorde også kunst fra Nasjonalmuseets samling tilgjengelig i Nintendo-spillet «Animal Crossing», som har 22 millioner spillere over hele verden.

I periodene smittevernreglene tillot det viste vi utstillinger på Nasjonalmuseet – Arkitektur, og vi hadde gjennom året ni utstillinger på turné til gallerier og skoler.

Nasjonalmuseet har sjelden lånt ut så mange verk som i 2020. Blant annet lånte vi ut Picassos grafikkserie «Suite 347» til utstillinger på Henie Onstad Kunstsenter og KODE, samt verk til Rijksmuseum, National Gallery og Van Gogh-museet.

Som et ekstraordinært tiltak for å hjelpe et svært utsatt kunstliv i pandemien, økte Nasjonalmuseet innkjøpsbudsjettet for 2020 til 30 millioner kroner. I 2020 var det i utgangspunktet satt av 16 millioner kroner til innkjøp, og de ekstra midlene har blitt anvendt til kjøp av norsk samtidskunst, kunsthåndverk og design, blant annet fra norske gallerier og visningssteder.

Mot slutten av 2020 presenterte vi et omfattende program for utstillinger og møter med kunsten over hele landet i 2021. Det er viktig for oss å gjøre kunsten tilgjengelig på tradisjonelle og utradisjonelle måter i alle Norges fylker frem mot åpningen av det nye museet, og vi ser frem til å reise rundt i det ganske land i året som kommer.

Vi sees i 2021, og når det nye Nasjonalmuseet åpner i 2022!

Karin Hindsbo
Direktør

Årsberetning for 2020

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design ble etablert som en stiftelse 1. juli 2003. Stiftelsen utvikler, forvalter, forsker på, tilgjengeliggjør og formidler Norges største samling av kunst, arkitektur og design. Stiftelsen driver museumsvirksomhet i Oslo, sender utstillinger på turné landet rundt og har aktiviteter i utlandet.

Utstillingsarena i Oslo var i 2020 Bankplassen 3 (Nasjonalmuseet – Arkitektur). Museet drifter også Villa Stenersen i Tuengen allé 10 c og Mellomstasjonen på Brynjulf Bulls plass 2, ved inngangen til det nye Nasjonalmuseet.

Det nye Nasjonalmuseet på Brynjulf Bulls plass 3 er arbeidssted for de fleste av museets ansatte. Biblioteket har vært stengt hele året i påvente av ferdigstilling av lokalene i det nye Nasjonalmuseet. Museets verksted er i Vulkan 5. Museet disponerer også flere faste og midlertidige magasiner for oppbevaring av kunst.

Utstillingene i oslo

Nasjonalmuseet hadde i 2020 to åpne arenaer: Nasjonalmuseet – Arkitektur og Villa Stenersen.

I februar åpnet «Wilhelm von Hanno. Arkitekt og tegner i Christiania» i Hvelvet på Nasjonalmuseet – Arkitektur. Årets hovedutstilling var «En samling blir til. Kunst – Arkitektur – Design», med et utvalg nylig innkjøpte verk fra museets samling. Den ble vist fra 19. juni til 11. oktober. Den faste utstillingen «Boligideer» og miniutstillingen «Ola Mørk Sandvik – en norsk Bauhaus-elev» ble vist gjennom hele året.

På grunn av koronapandemien var Nasjonalmuseet – Arkitektur stengt for publikum fra 12. mars til 13. mai. Museet måtte igjen holdes stengt fra 14. oktober og ut året, først på grunn av vekterstreik og så på grunn av nye koronarestriksjoner. Utstillingen «Bevegelser i betong. Arkitekten Erling Viksjø og kunstnerne» skulle ha åpnet i november, men måtte utsettes til 2021 på grunn av pandemien.

Villa Stenersen var åpen for publikum hver søndag fra 24. mai til 26. oktober, samt for gruppebestillinger fram til 12. mars og igjen fra 25. mai til 30. august.

Renovasjonsarbeider i villaen begynte 31. august og fortsatte ut året. På grunn av pandemien var villaen stengt for publikum fra 12. mars til 23. mai.

Utstillinger på turné

Tre utstillinger var på turné i 2020 gjennom galleri- og museumsnettverket. «Gustav Vigeland. Angsten står i sofaen» ble vist i Elverum, Molde, Alta, Bodø og Haugesund og fortsetter sin reise videre i 2021. «Visuelle Nabolag» ble vist i Namsos og Øystese. «Gerhard Munthe – Eventyrlige Interiører» besøkte Utne og Stamsund. I tillegg var seks utstillinger på besøk til skoler over hele landet gjennom Den kulturelle skolesekken.

Dessverre ble det som følge av pandemien mange avlyste visninger, og stengte gallerier og museer. I første del av 2020 ble alle våre skoleutstillinger avlyst pga. pandemien. Til tross for dette fikk til sammen 45 325* personer sett disse utstillingene i 2020.

Internasjonalt samarbeid

Museet har i løpet av året hatt kontakt med en rekke internasjonale aktører, museumsfolk og journalister vedrørende forberedelsene til det nye Nasjonalmuseet. Nasjonalmuseet er også i dialog med internasjonale institusjoner om samarbeid om kommende programvirksomhet. På grunn av pandemien har reisevirksomhet og mulighet for samarbeid vært begrenset, men en del har likevel blitt gjort digitalt.

Forberedelser og flytting til det nye Nasjonalmuseet

I 2021 skal Nasjonalmuseet gjennomføre innflytting i hele det nye museumsbygget, slik at dette kan åpnes for publikum i 2022. Aktiviteten knyttet til dette har vært høy gjennom 2020, og vil fortsatt være det i 2021. I tillegg har flere forsinkelser i Statsbyggs byggeprosjekt medført et omfattende arbeid med å revidere eksisterende planer for flytting av organisasjon, utstyr, bibliotek, arkiv og kunst, samt monteringsring av utstillingene i det nye museet. I løpet av 2020

har ikke museet kunnet flytte inn i andre deler av bygget enn kontorområdene i femte etasje, som ble tatt i bruk november 2019.

Gjennom 2020 fikk museet oppgitt flere datoer fra Statsbygg der bygget skulle være klart til å bli tatt i bruk, og en åpning i 2021 virket lenge mulig. I november 2020 gikk det derimot ut melding om at ytterligere forsinkelser i byggeprosjektet gjorde det nødvendig å utsette åpningen til 2022. Dette medførte at museet raskt måtte sette i gang et arbeid med et utvidet publikumstilbud for 2021.

Det har i 2020 vært gjennomført en rekke anskaffelser til det nye museet gjennom brukerutstøringsprosjektet (BUT). Museet har bidratt i alle faser, fra kravspesifisering og gjennomføring av konkurranse, valg av leverandør og kontraktsinngåelser, til oppfølging av leveranser og montering. Ved utgangen av året var omtrent 60 av de rundt 70 anskaffelsene ferdig levert, blant dem ny nettside, den spesialdesignede museumsstolen og innredning til arbeidsområdene i hele det nye museet.

Pandemien har påvirket museets arbeid. Mye flytteplanlegging har kunnet utføres fra hjemmekontor, men fra høsten 2020 har vi sett at stadig mer av arbeidet krever fysisk tilstedeværelse. Museet har prioritert å følge opp fremdrift i byggeprosjektet og brukerutstøringsprosjektet.

Til åpningen av det nye Nasjonalmuseet skal det presenteres en samlingsutstilling med rundt 5 000 verk fra museets samling innen kunst, arkitektur og design. Utstillingen strekker seg over rundt 90 rom i to etasjer. Arbeidet med utstillingsdesign, formidlingsinnhold og leveransen av montre og utstillingsinnredning har fortsatt i 2020. Samlingsutstillingen har vært spesielt berørt av pandemien, med internasjonale, spesialiserte leverandører av blant annet montre, innredning, design og multi-medieinnhold.

Pandemien og forsinkelsene i byggeprosjektet har også påvirket museets mulighet til å gjennomføre fysiske forventningsbyggende aktiviteter for publikum. På Mellomstasjonen er det i 2020 holdt ukentlige foredrag med informasjon om det nye museet, med unntak av de periodene det har vært stengt på grunn av smittevernrestriksjoner.

Åpningsutstillingen, som har fått navnet «Jeg kaller det kunst», startet i 2020 arrangementsserien Sidesprang, som «oppvarming» til utstillingen. Podkastserien «Ask Addoley + Anna» var et samarbeid med to av kunstnerne fra utstillingen hvor de skulle komme med råd til prosjektet. I tillegg ble det gjennomført tre fysiske arrangementer i løpet av året, i Henningsvær, Førde og Trondheim. Tittel på utstillingen, visuell identitet lagd av designbyrået Neue, og kunstnerlisten, ble lansert i august.

Kommunikasjon

I 2020 økte Nasjonalmuseet omfang og hyppighet i kommunikasjon på nettsted og i sosiale medier. Dette var delvis en konsekvens av pandemien, da museet så viktigheten av digitale tilbud for å veie opp for stengte kulturtilbud.

Det ble laget mange videoer, blant annet flere serier med museets ansatte som delte fagkunnskap fra hjemmekontoret, video-omvisninger, kunstnerintervjuer og utstillinger i «virtual reality». Det ble også en større grad av interaktivitet i form av quizer, Q&A med følgerne, og konkurranser i sosiale medier.

Nasjonalmuseet gjorde også verk fra samlingen tilgjengelig i et av verdens mest populære spill, Animal Crossing for Nintendo Switch. Per oktober 2020 var spillet lastet ned av over 22 millioner spillere og Nasjonalmuseets verk brukes av mange. Her nådde museet en ny målgruppe.

I mars 2020 ble ny samling på nett lansert, der publikum kan lage egne samlinger basert på sine favoritter og interesseområder. Ved utgangen av året hadde publikum laget drøyt 3000 samlinger.

Trafikken til nasjonalmuseet.no hadde en liten oppgang i 2020. Antall økter, eller besøk, på nasjonalmuseet.no gikk opp fra 775 966 til 778 076 (1,56 % økning). I 2020 hadde nasjonalmuseet.no 1 749 975 sidevisninger, noe som er en økning på 1,26 % sammenlignet med 2019. At det ikke er større økning i trafikk, på tross av økt digital aktivitet, skyldes nok manglende fysisk publikumstilbud og den enorme trafikken i starten av 2019 knyttet til stengingen av Nasjonalgalleriet.

*Feil ble oppdaget etter at dokumentet var signert. Riktig tall skal være 45 777.

Sosiale medier har en sentral rolle i museets eksterne kommunikasjon og merkevarebygging, med 127 000 følgere på de tre digitale satsingsflatene Instagram, Facebook og Twitter. 62 000 følger museet på Facebook. På Instagram er antall følgere 53 000. På Twitter er antall følgere 12 200. Total økning fra 2019 er 15,5 %. I 2020 har museet i større grad enn tidligere annonsert på Facebook og Instagram.

Det har vært en stor økning i strømming av arrangementer i 2020, med ti arrangementer på Facebook, en del av dem også på YouTube, og med stigende seertall utover året. Disse videoene har et langt liv etter at de først er blitt sendt direkte. Strømmetilbudet har vært tydelig verdsatt, noe som har kommet til uttrykk gjennom engasjement, tilbakemeldinger og spørsmål underveis.

Sammenlignet med 2019 opplevde Nasjonalmuseet i en nedgang i antall presseoppslag fra 2.500 til 2.105. Nedgangen er en naturlig følge av det begrensende utstillingstilbudet.

En av målsetningene for 2020 var å nå ut i alle landets kommuner gjennom lokal- og regionalpresse. Nasjonalmuseet var på denne måten representert i 195 av landets 356 kommuner.

Samlings- og bevaringsarbeid

Samlingsforvaltning omfatter aktiviteter og tiltak som sikrer at samlingene blir tatt vare på, dokumentert, digitalisert og tilgjengeliggjort for allmennheten. Nasjonalmuseets samling på over 400 000 objekter er under kontinuerlig revidering og oppdatering, og hovedmålet er å gjøre samlingene digitalt tilgjengelig både for publikum og for fagmiljøer. I tillegg arbeides det med å konservere, fotografere og pakke kunstverkene for montering i den nye samlingsutstillingen og for flytting til det nye museet. Bevaringsarbeid er en viktig prioritering, og omfanget av dette arbeidet er knyttet til museets utstillings-, utlåns- og innkjøpsvirksomhet. Ved slutten av 2020 var informasjon om og bilder av over 45 795 verk lagt ut på museets nettsted og på Digitalt Museum.

Utlån

Pandemien førte til ekstra utfordringer for Nasjonalmuseets utlånsvirksomhet i 2020, med utsatte og kansellerte utstillinger både i Norge og i utlandet. Internasjonale transporter ble vanskelige, kurerreiser avlyst, og tilstandssjekking har foregått digitalt. I tillegg ble tilgangen til museets magasiner og verksteder sterkt begrenset av smittevern hensyn. For å avhjelpe situasjonen for andre norske museer har Nasjonalmuseet forkortet behandlingstiden for utlånssøknader.

Til tross for utfordringene tangerte Nasjonalmuseet tidligere utlånrekorder. 720 verk ble utlånt til 7 forskjellige låntagere i Norge og 13 verk til 7 låntagere i utlandet. Det høye tallet skyldes blant annet at Picassos «Suite 347», som består av 347 grafiske verk, ble lånt til to ulike museer. Det ble innvilget langtidsutlån for ett verk. Revisjonen av gamle langtidsutlån fortsatte i 2020.

Innkjøp og gaver

I henhold til avtalen mellom Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst, Kulturdepartementet og Stiftelsen Kunstindustrimuseet og Arkitekturmuseet har museet drifts- og forvaltningsansvar for samlingene. Innsamlingsarbeid og ervervelser til samlingene er en viktig del av dette forvaltningsansvaret.

I 2020 ble det kjøpt inn verk for 25 482 114 kroner mot 10 477 689 kroner i 2019. I 2020 var det i utgangspunktet satt av 16 millioner kroner til innkjøp, men dette ble økt til 30 millioner kroner, som et korona-tiltak for å lette situasjonen for samtidskunstfeltet. De ekstra midlene ble anvendt til kjøp av norsk samtidskunst, kunsthåndverk og design, og ble ervervet fra kunstnere, gallerier og visningssteder i Norge. Museet fikk tildelt 6 000 000 kroner fra Sparebankstiftelsen DNB til innkjøp av norsk samtidskunst, fordelt over tre år, hvorav 2 000 000 kroner ble brukt i 2020. Avgift betalt til Bildende Kunstneres Hjelpefond i 2020 var 474 549 kroner.

Det ble i 2020 kjøpt inn 338 verk og 172 verk ble gitt museet i gave samt ett verk ble overført fra

annen institusjon, noe som til sammen utgjør 511 nyervervelser. Styret takker for gavene som er gitt museet gjennom 2020. Blant gavene som ble innlemmet i samlingen er en malerisamling på 40 verk av 11 samtidskunstnere fra Jon Dobloug, en rekke verk av Tonje Strøm bestående av maleri, objekt, tegning, collage, plakat og skulptur (ca. 1980-2005) fra Atle Aas, samt en grafikk fra 1700-tallet av Louis Marin Bonnet. Museet mottok også en gave fra arkitekten Carl-Viggo Hølmebakk, som sjangermessig spenner seg fra skisser og arbeidstegninger til digitale collager og fullskala arkitektoniske objekter.

I 2020 besto innkjøpskomiteen av Karin Hindsbo (direktør/leder), Stina Högvik (avdelingsdirektør Samling), Talette Rørvik Simonsen (t.o.m. 31.03.2020) og Bente Aas Solbakken (f.o.m. 01.04.2020) (arkitektur), Denise Hagströmer og Knut Astrup Bull (f.o.m. 24.08.2020) (design og kunsthåndverk), Vibeke Waallann Hansen (t.o.m. 30.09.2020) og Mai Britt Guleng (f.o.m. 01.10.2020) (eldre og moderne kunst), Wenche Volle, Randi Godø (t.o.m. 31.10.2020) og Eva Klerck Gange (f.o.m. 01.11.2020) (moderne- og samtidskunst), Anna-Carin Hedberg (formidling), Kari Skytt Andersen (konservator), Ann-Kristin Bjørnvold og Vibeke E. Marstrand Sorø (registrarer).

Formidlingsarbeid

Museet opprettholdt i 2020 et betydelig formidlings- og arrangementstilbud, tross store begrensninger som følge av forsinkelser i byggingen av det nye Nasjonalmuseet, pandemi og vekkerstreik.

Mye av arbeidet ble gjennomført digitalt. I forbindelse med utstillingen «En samling blir til» ble det arrangert formidlingsaktiviteter fysisk i museet, men også digitalt, som filmede kuratoromvisninger og en serie videoer i samarbeid med ungdommer fra Nordic Black Theatre.

Foredragsserien «Mot et nytt museum» har som mål å gi publikum et innblikk i arbeidet med samlingsutstillingen i det nye Nasjonalmuseet. Det ble

gjennomført seks foredrag i 2020, fire fysisk og to digitalt. Serien har hatt økende popularitet og fortsetter i 2021.

Strømmeserien «Tett på» / «Close Encounters» tilbyr publikum nærkontakt med noen av Nasjonalmuseets hovedverk. Konseptet er blitt svært godt mottatt av publikum både i Norge og utlandet, og vil fortsette gjennom 2021.

Nasjonalmuseets årlige formidlingsseminar ble avviklet over to dager i desember 2020 i samarbeid med Kulturtanken. «La den rette komme inn» ble et rent digitalt seminar.

Nasjonalmuseet var i 2020 igjen medarrangør til «Øyepå-festivalen», som er en nasjonal arena for visuell kunst til Den kulturelle skolesekken.

Prosjektet Blikkåpner er et samarbeid mellom Nasjonalmuseet, Kunstnernes Hus og Astrup Fearnley Museet – som Sparebankstiftelsen har gitt midler til, og som startet opp i august 2020. Femten ungdommer i alderen 16-19 år (en fra hver bydel i Oslo) er med og skal lage kunstformidling som passer til deres egen målgruppe.

Gjennom prosjektet «Lyden av Arkitektur» fikk elever på 5. trinn være med på lydvandring i forbindelse med Den kulturelle skolesekken. Vandringene ble gjennomført 62 ganger i 2020.

Det har vært arbeidet parallelt med en rekke publikasjoner som skal utgis i forkant av eller i tilknytning til åpningen av det nye Nasjonalmuseet. Blant disse er både utstillingskataloger, bøker med grunnlag i museets samlinger, barnebøker og en bok som knytter direkte an til åpningen av det nye museet.

Nasjonalmuseet har i 2020 tilbudt omvisninger på Nasjonalmuseet - Arkitektur, Villa Stenersen og Mellomstasjonen. Til sammen ble det gjennomført 340 omvisninger, en nedgang på 38% fra 2019. Nedgangen skyldes i all hovedsak pandemien.

Museet har hatt en rekke formidlings samarbeid med blant andre Plot/Oslo, Villa Sult (et formidlingsprosjekt for unge kvinner med spiseforstyr-

relser), «outreach»-prosjekt for demente og Mira (ressurssenter for kvinner med minoritetsbakgrunn), workshops med Nordic Black Theater og med Kunstnerne Hus, samt fortsatt samarbeidet med TrAP gjennom prosjektet «Nøkkel til byen». Det har også vært et samarbeid med UiO angående et masterprogram i kuratering, der museet har bidratt med orienteringer og studieveiledning.

Forskning og utvikling

Forsknings- og utviklingsarbeid (FoU) er blant Nasjonalmuseets aller viktigste oppgaver. Det er samlingen som er museets viktigste forskningsressurs, og forskningen drives hovedsakelig innen fagfeltene kunsthistorie, formidling og konservering. Parallelt gjøres det et betydelig utviklingsarbeid innen flere av de museumsfaglige områdene. For å understøtte FoU-arbeidet, investeres det mye i opprettholdelse og videreutvikling av museets forskningsbibliotek og dokumentasjonsarkiv.

I 2020 ble Nasjonalmuseet akkreditert som forskningsorganisasjon av Norsk forskningsråd. Antallet ansatte med doktorgrad ligger over landsgjennomsnittet blant museer støttet av Kulturdepartementet. Museet finansierer to pågående Ph.d.-prosjekter innen konservering, i samarbeid med Universitetet i Oslo og Universitetet i Amsterdam. Videre bidrar museet i flere større forskningsprosjekter i samarbeid med blant andre universitetene i Oslo og Bergen, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Munchmuseet, Ateneum – Finlands Nationalgalleri, Vestfoldmuseene, Norsk oljemuseum, Norsk teknisk museum, Norner Research og Centre National d'Evaluation de Photoprotection.

Resultatene synliggjøres i museets egne utstillinger, katalogutgivelser og foredrag, men også i andre faglige publiseringer og konferanseinnlegg. I 2020 ble det publisert tretten fagartikler og to vitenskapelige artikler av museets fagpersoner.

Marked og forretningsdrift

Museumsbutikkene på Nasjonalmuseet – Arkitektur og Mellomstasjonen var i 2020 preget av pandemien, med nedstengning og få besøkende. Utleie av lokalene på Nasjonalmuseet – Arkitektur har også vært sterkt preget av dette.

En gledelig nyhet, med et stort kommersielt potensial, er Nasjonalmuseets nettbbutikk. I 2020 ble den flyttet fra ekstern til intern drift, og i oktober ble nettbutikken relansert, med ny profil og nye varer. Butikken var en umiddelbar suksess, og Nasjonalmuseets «kunst-munnbind» fikk mye oppmerksomhet, både i media og blant nye og gamle kunder og besøkende. Omsetningen i nettbutikken etter relanseringen 12. oktober, var over 500 prosent høyere enn hele året fram til det.

Medlemsklubber

Nasjonalmuseet Venner hadde 19 ulike fysiske og digitale arrangementer, blant annet filmvisning i samarbeid med Arthaus – Stiftelsen for filmkunst, et samarbeid med Lillehammer Kunstmuseum, og besøk til Henie Onstad Kunstsenter («Picasso 347») og Astrup Fearnley Museet («Alpha Crucis»). I desember ble medlemskapet digitalisert, og alle medlemmer fikk tilgang til Min side og digitalt medlemskort. Gjennom Min side kan medlemmer fornye sitt medlemskap med varighet ut 2022.

Nasjonalgalleriets Venners siste innkjøp til Nasjonalmuseet var et grafisk verk av Helen Frankenthaler. Tittel: *Cameo*, 1980 (fargetresnitt på papir). Gaven ble offisielt overlevert på utstillingsåpningen av «En samling blir til.»

Kunstforumet 2020 bidro også i 2020 til innkjøp av verk til samlingen, denne gang Donna Huancas verk *Ebraccteate* (maleri), *Scenedesmus* (skulptur) og en performance.

Det ble gjennomført åtte arrangementer (fem fysiske og tre digitale) for 2020 i løpet av året.

Samarbeid og støttespillere

I 2020 ble det jobbet videre med allerede eksisterende avtaler, herunder den omfattende partnerskapsavtalen med Fredriksen Family Art Company. Inngåelse av nye avtaler ble satt på vent grunnet forsinkelser i byggeprosjektet samt pandemien.

Styret retter en spesiell takk til Kulturdepartementet, Sparebankstiftelsen DNB, Kathrine og Cecilie Fredriksen, Statsbygg, Universitetet i Oslo, og A.C. Houens Fond for samarbeid og støtte gjennom året.

Personal og arbeidsmiljø

Likestilling, mangfold og diskriminering
Nasjonalmuseet arbeider aktivt, målrettet og planmessig med å fremme likestilling og mangfold, og for å hindre diskriminering. Arbeidet omfatter rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og muligheter for å kombinere arbeid og familieliv. Nasjonalmuseet vurderer fortløpende hvorvidt likestillings- og mangfoldarbeidet er i henhold til gjeldende lover og regler. Det arbeides med en oppfølgingsplan for risikovurdering, analyse og iverksetting av nødvendige tiltak.

Ved utgangen av 2020 hadde Nasjonalmuseet 223 fast ansatte og 32 midlertidig ansatte, til sammen 255 ansatte. Omregnet til årsverk tilsvarer dette 234,1 årsverk. 217 ansatte er i 100 prosent stilling, 38 ansatte jobber deltid. Kjønnfordelingen blant de ansatte er 65,5 prosent kvinner og 34,5 prosent menn. Ved årets slutt er det fire kvinner og fire menn i ledergruppen. I seksjonsledergruppen er det seks kvinner og fire menn.

Lønns gjennomsnitt uten ansatte i lederstillinger var 530 161 kroner for kvinner og 553 298 kroner for menn. Lønns gjennomsnitt for alle ansatte, medregnet ledere, var 542 705 kroner for kvinner og 593 257 kroner for menn. Grunnen til at differansen i gjennomsnittslønn mellom kvinner og menn øker når lederne blir lagt til, er at lønn for ledere

har mindre innvirkning på totalsnittet for kvinner på grunn av den totale kjønnfordelingen i institusjonen (65,5% kvinner, 34,5% menn).

Nasjonalmuseet arbeider aktivt for å fremme mangfold, også i rekruttering av nyansatte. I våre stillingsutlysninger står det følgende: «Til stillingen ønsker vi søkere som bidrar til at Nasjonalmuseet bedre speiler samfunnets mangfold, og som styrker flerstemmigheten i det viktige samfunnsoppdraget Nasjonalmuseet har.» For å nå ambisjonen forutsetter det at vi har et inkluderende arbeidsmiljø uten diskriminering. Det arbeides løpende med å videreutvikle et arbeidsmiljø som skal preges av trygghet, åpenhet og respekt. Museet har rutine for håndtering av konflikter og varslingsrutine.

Nasjonalmuseet gjennomførte en medarbeiderundersøkelse i mars 2020. I løpet av mai og juni ble resultatene lagt frem for enhetene. Arbeidsmiljøutvalget hadde fem møter i 2020.

Nasjonalmuseet er IA-bedrift, og museet har avtale med Synergi Helse om bedriftshelsetjenester. Sykefraværet i 2020 var på 3,6%, en nedgang på 1,5 prosentpoeng fra 2019.

Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året.

Styret

Styret avholdt i 2020 syv ordinære møter. Styret består av syv medlemmer. Ved utgangen av året var det fire kvinner og tre menn i styret. Tre personer er oppnevnt av Kulturdepartementet: Linda Bernander Silseth (styrets leder), Jan Erik Knarbakk (nestleder) og Ellen Tveit Klíngenberg. Et styremedlem er oppnevnt av Stiftelsen Kunstindustrimuseet: Axel Fredrick Meyer og et av Stiftelsen Arkitektur-museet: Pål Henry Engh. De ansattes representanter var i løpet av året Randi Godø og henholdsvis Bjørg Borgersen og Talette Rørvik Simonsen.

Økonomiske forhold

Samlet egenkapital pr. 31.12.2020 utgjør 410,0 mill. kroner, en økning på 253,2 mill. kroner fra 31.12.2019. Nedenfor vises en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av foretakets virksomhet og dens stilling:

→ Bunden avsetning til innkjøp av kunst pr. 31.12.2020 utgjør 8,6 mill. kroner

→ Annen egenkapital pr. 31.12.2020 utgjør 401,4 mill. kroner

→ Driftsinntekter i 2020 utgjorde 799,5 mill. kroner mot 543,8 mill. kroner i 2019

→ Egeninntektene i 2020 utgjorde 9,1 mill. kroner mot 17,7 mill. kroner i 2019

→ Gaver og donasjoner i 2020 utgjorde 4,7 mill. kroner mot 4,4 mill. kroner i 2019

→ Driftskostnader i 2020 utgjorde 549,6 mill. kroner mot 442,2 mill. kroner i 2019, og driftsoverskuddet utgjorde 249,9 mill. kroner i 2020 mot 101,6 mill. kroner i 2019

→ Overskudd etter finansposter utgjorde 253,2 mill. kroner i 2020 mot 103,7 mill. kroner i 2019

→ Likviditeten i 2020 har vært god. Bankinnskudd og kontanter er pr. utgangen av 2020 på 441,8 mill. kroner

→ Det er i 2020 aktivert investeringer for til sammen 0,2 mill. kroner

Nedgangen i egeninntekter har sammenheng med at det nye Nasjonalmuseet ikke har åpnet som planlagt i 2020. I tillegg har pandemien medført stengte lokaler ved Nasjonalmuseet - Arkitektur og Mellomstasjonen gjennom store deler av året. Mye av egeninntjeningen har tidligere kommet fra billettsalg og butikkinntekter. Fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av regnskapet, og det bekreftes at grunnlaget for fortsatt drift er til stede.

Disponering av årets resultat

Styret foreslår at årets overskudd på 253 230 822 kroner overføres til annen egenkapital.

Andre forhold

Stiftelsen er ikke involvert i virksomhet som medfører forurensning av det ytre miljø. Stiftelsen driver kildesortering. Det er igangsatt et arbeid med bærekraft og miljøtiltak i museet.

Oslo, den 18.02.2021

Styret i Stiftelsen
Nasjonalmuseet for kunst

Linda Bernander Silseth

Ellen Tveit Klingenberg

Jan Erik Knarbakk

Leder

Nestleder

Axel Frederick Meyer

Mari Hvattum

Vibeke Waallann Hansen

Karin Hindsbo

Ann Kristin Sørli

Ansattes representant

Direktør

Ansattes representant

Dokumentet er signert elektronisk.

Det digitale året

Pandemien gjorde 2020 til et år for og på skjerm for mange, også Nasjonalmuseet. Det var allerede planlagt flere digitale satsninger som forberedelse til, og i påvente av, åpningen av det nye Nasjonalmuseet. Pandemien gjorde likevel at vi måtte gjøre raske og kreative grep for å holde kontakten med publikum. Det har gitt mange nyttige erfaringer som vil komme publikum til gode, også på lengre sikt. Her er noen av våre digitale satsninger fra året:

Nytt nettsted

På tampen av 2019 ble nye nasjonalmuseet.no lansert. Nettstedet, som ble laget i samarbeid med Knowit, hadde vært under arbeid i to år.

Det nye nettstedet hjelper publikum med å få svar på det de lurer på raskere, samt å få utført tjenestene de trenger. Store utstillingspresentasjoner har fått et rikere uttrykk, med mer variert bruk av visuelle elementer og maler. I tillegg er redaksjonelle elementer sterkere vektlagt, noe som gir mulighet for variasjon i utformingen av artikler om kunstnere, verk og dagsaktuelle temaer.

Ny løsning for samlingen på nett

Da Norge «stengte ned» 12. mars ble lanseringen av en ny løsning for Nasjonalmuseets samling på nett fremskyndet. Den nye løsningen har forbedret søkefunksjon, flere innganger til samlingen, høyoppløselige bilder, bedre presentasjon av metadata, egne landingssider for alle kunstnere/produsenter, mulighet til å berike kunstner- og objektsidene, og flere andre nyvinninger.

Den nye funksjonaliteten «Mine samlinger» er en løsning hvor publikum lager egne samlinger og kan dele disse med andre. Kulturminister Abid Raja presenterte sin egen samling i forbindelse med lanseringen. Ved utgangen av året var 45 795 verk tilgjengelig digitalt, og publikum hadde laget drøyt 3000 samlinger.

Samlingen på nett var også utgangspunktet for sommerkampanjen «Reis i samlingen». Pandemien førte til at reise-mulighetene for sommerferien ble begrenset. Inspirert av dette lagde vi med museets samling tips til reisemål og -ruter, til inspirasjon for egne norgesferier eller drømme-reiser fra sofaen hjemme. I Oslo viste vi også kampanjen på 49 av Clear Channels utedørsskilt to uker i juni. Kampanjen, som ble designet av Metric, vant to diplomer for grafisk design ved Visueltprisen 2021.

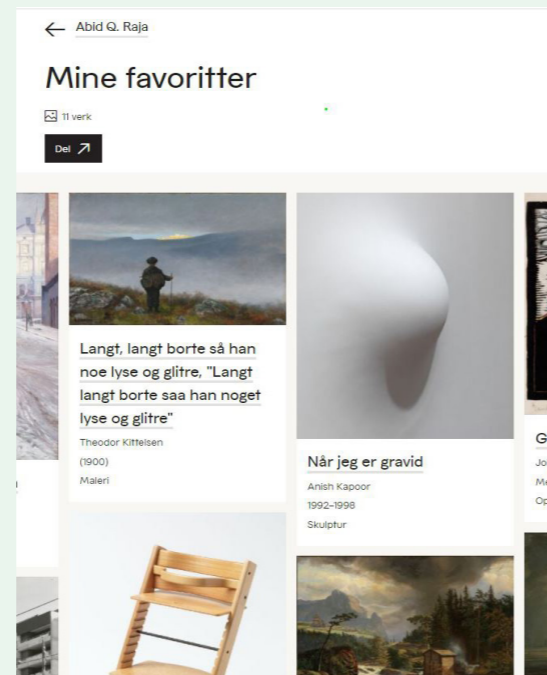

Foto: Metric

Foto: Nasjonalmuseet / Frode Larsen

Ny nettbutikk

I oktober ble museets nye nettbutikk lansert, med styrket brukervennlighet, nytt design og nye varer. I tillegg til et utvalg av produkter inspirert av samlingen, kan man i nettbutikken også kjøpe inngangsbillett til museet og medlemskap, bestille omvisninger, og finne informasjon om leie av museets lokaler og tilbud til skoler.

Omsetningen fra relanseringen 12. oktober og ut året var over 500 prosent høyere enn hele året fram til dette tidspunktet. Særlig populære var munnbindene med motiv av verk fra samlingen, blant annet Munchs *Skrik* og Kittelsens *Pesta i trappen*.

Kunst fra Nasjonalmuseet i Animal Crossing

I mai introduserte Nasjonalmuseet flere verk fra samlingen i Nintendo Switch-spillet *Animal Crossing*, og i løpet av forsommeren ble hele 29 000 verk tilgjengelige i spillet. I *Animal Crossing: New Horizon*, som ble veldig populært i løpet av de første månedene av pandemien, får spilleren i oppgave å etablere et nytt samfunn på en forlatt øy, og utforme verdenen etter egen smak. Hus og omgivelser kan designes og endres, blant annet med kunst fra Nasjonalmuseet. Spillet anslås å ha 22 millioner spillere over hele verden.

Videoserier

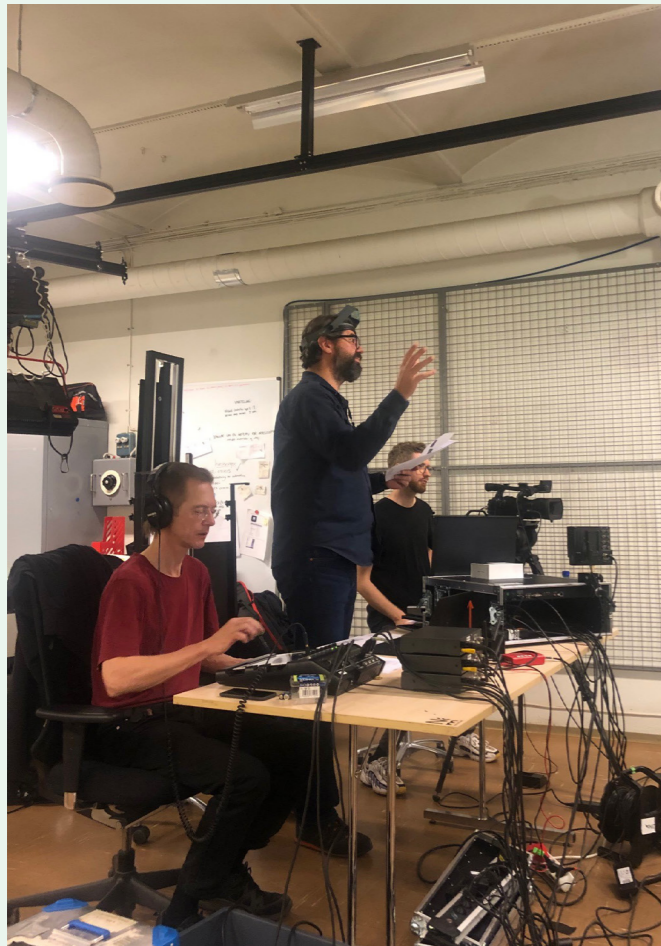
Lange perioder med stengte visningssteder og hjemmekontor førte til at video ble en av de viktigste formene for å dele kunstnerisk innhold med publikum i 2020.

Nasjonalmuseet startet flere serier i denne perioden. I serien «Kreativ karantene» gir formidlingskuratorene tips til kreative aktiviteter som kan gjøres hjemme. I «Samlingsstund» forteller ansatte fra alle avdelinger om sine favorittverk i samlingen. I «Hjemmekonservering» viser konservatorer hvordan man kan vedlikeholde og ta vare på ting mange har hjemme, som bøker, klær og hagemøbler. De mest sette episodene har nådd over 700 000 personer.

Til utstillingene «Wilhelm von Hanno. Arkitekt og tegner i Christiania», «En samling blir til» og «Bevegelser i betong. Erling Viksjø og kunstnerne», ble det satset på digital formidling gjennom kunstnerintervjuer, strømmede panelsamtaler, videoer og digitale presentasjoner.

På denne typen skade kan limstift være kjekt å bruke.

Strømmede arrangementer

Foredragsserien «Mot et nytt museum» fortsatte med seks foredrag i 2020. Alle ble strømmet, mens fire av dem også hadde publikum i salen.

I desember startet museet opp en ny strømmeserie, «Tett på», der museets fagpersoner snakker om et verk med originalverket i rommet. Serien har en internasjonal målgruppe, sendes direkte og gir publikum mulighet til å stille spørsmål underveis. Serierpremierer om Edvard Munchs *Skrik* har i skrivende stund over 40 000 avspillinger på YouTube.

De aller fleste strømmede arrangementer forblir tilgjengelig på museets YouTube-kanal, slik at de kan oppleves senere og har lang levetid.

Digitale utstillinger

I 2020 begynte museets fotografer med 3D-fotografering for dokumentasjon og formidling av museets utstillinger. Dette gir publikum en mulighet til å oppleve utstillingsrommet og verkene digitalt.

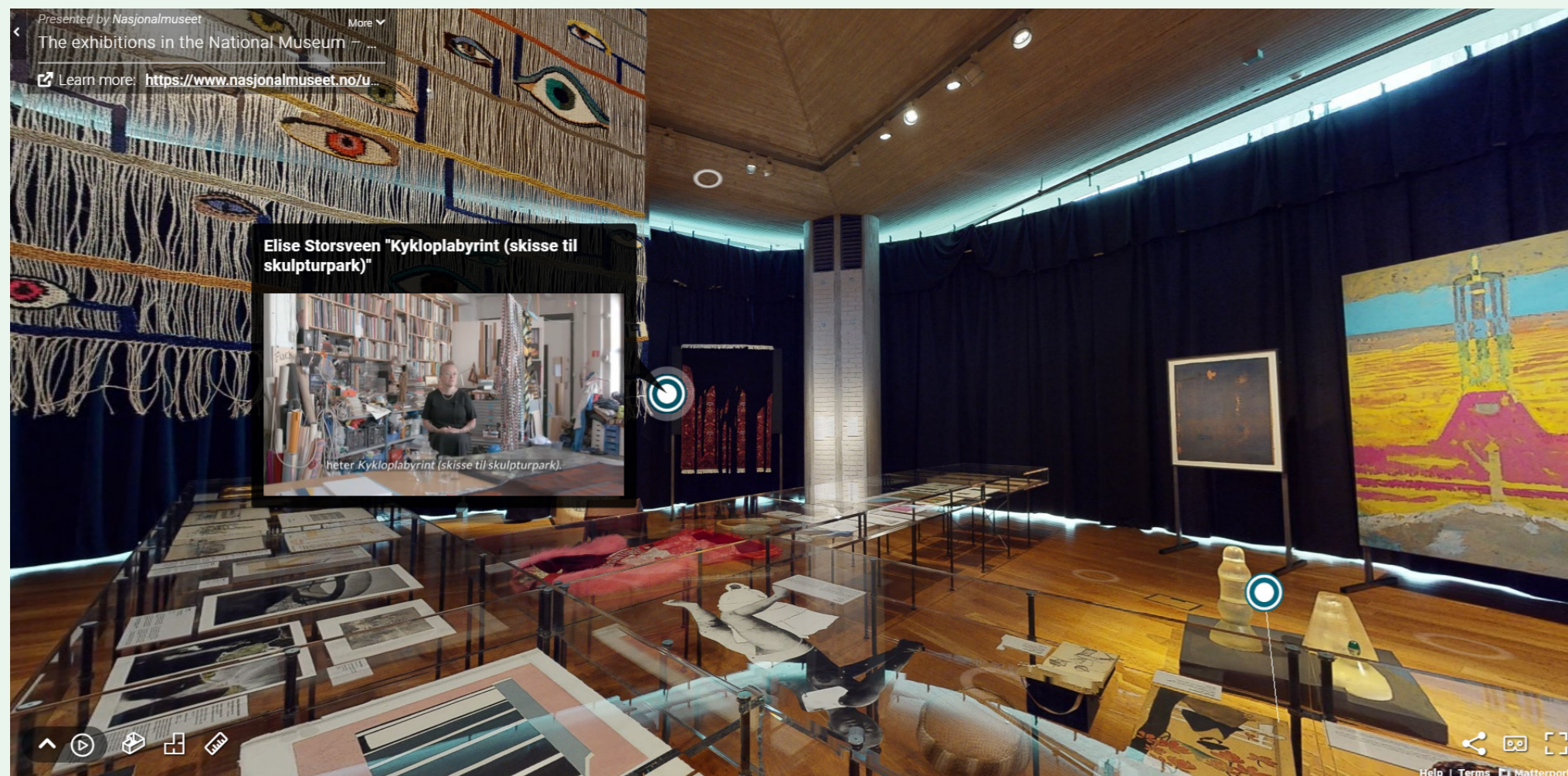
«Bevegelser i betong. Arkitekten Erling Viksjø og kunstnerne» og «En samling blir til» ble delt i 3D-versjoner på museets nettsider, mens «Wilhelm von Hanno. Arkitekt og tegner i Christiania» ble presentert med tekst og bilder.

Kunstner- og studentvideoer

Politidrapet på George Floyd i USA blåste liv i Black Lives Matter-bevegelsen, som også spredte seg til Norge. I den forbindelse inviterte museet kunstnere til å respondere på «I Can't Breathe» og drapet på Floyd. Resultatet ble tre videoer som vi delte på museets YouTube-kanal og i sosiale medier.

I samarbeid med organisasjonen TrAP, som jobber aktivt for mangfold i norsk kulturliv, og deres Nøkkel til byen-prosjekt, lagde museet flere videoer med studenter om ulike kunstverk, kunstnere eller kunst generelt.

Sammen med skuespillerstudentene ved Nordic Black Xpress, et flerkulturelt teater i Oslo, lagde museet åtte videoer med utgangspunkt i verk i utstillingen «En samling blir til».

Louise-Joséphine Sarazin de Belmont,
Ruiner i et italiensk landskap, 1853.
Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Per Dybvig,
utsnitt fra serien *Svartfossen, 2018.*
Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Doblet innkjøps- budsjett

Situasjonen knyttet til koronaviruset rammet norske kunstnere, kunsthåndverkere og designere hardt økonomisk. Som et tilfak for å støtte et svært utsatt kunstliv, økte Nasjonalmuseet innkjøpsbudsjettet for 2020 fra 16 til 30 millioner kroner.

De ekstra midlene ble brukt på norsk samtidskunst, kunsthåndverk og design fra norske gallerier og visningssteder.

I tillegg kjøpte Nasjonalmuseet inn en rekke verk etter vanlige kriterier, og mottok også en rekke gaver til samlingen. Til sammen ble 511 verk lagt til samlingen i 2020.

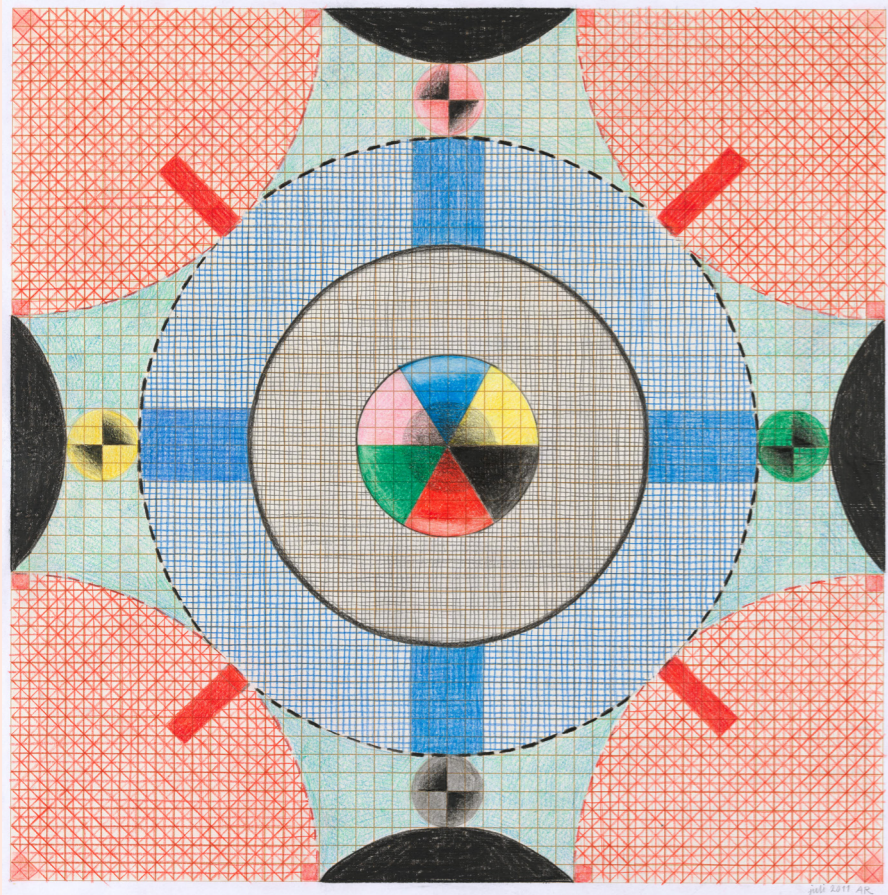
Her er et utvalg nyervervelser fra 2020.

Cassius Fadlali,
The Onset of Vertigo, 2020.
Foto: Kunstneres Hus

Lin Wang,
Exotic Dreams and Poetic Misunderstanding, 2019.
Foto: Nasjonalmuseet / Annar Bjørgli

Anne Rolfsen,
Sentralkomposisjon, 2018.
Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Yngvild Fagerheim,
Olja Nordmann, 1976.
Foto:Foto: Nasjonalmuseet /Annar Bjørgli

Vanessa Baird, *An amazing thing happened to me:
I suddenly forgot which came first, 7 or 8, 2018.*
Foto: OSL contemporary

Asta Nørregaard,
Ingeborg Gade Frick, 1903.
Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Eline Mugaas,
Utsnitt fra installasjonen
Nødvendigheten av leddsetninger, 2019.
Foto: Adrian Bugge/Galleri Riis, Oslo

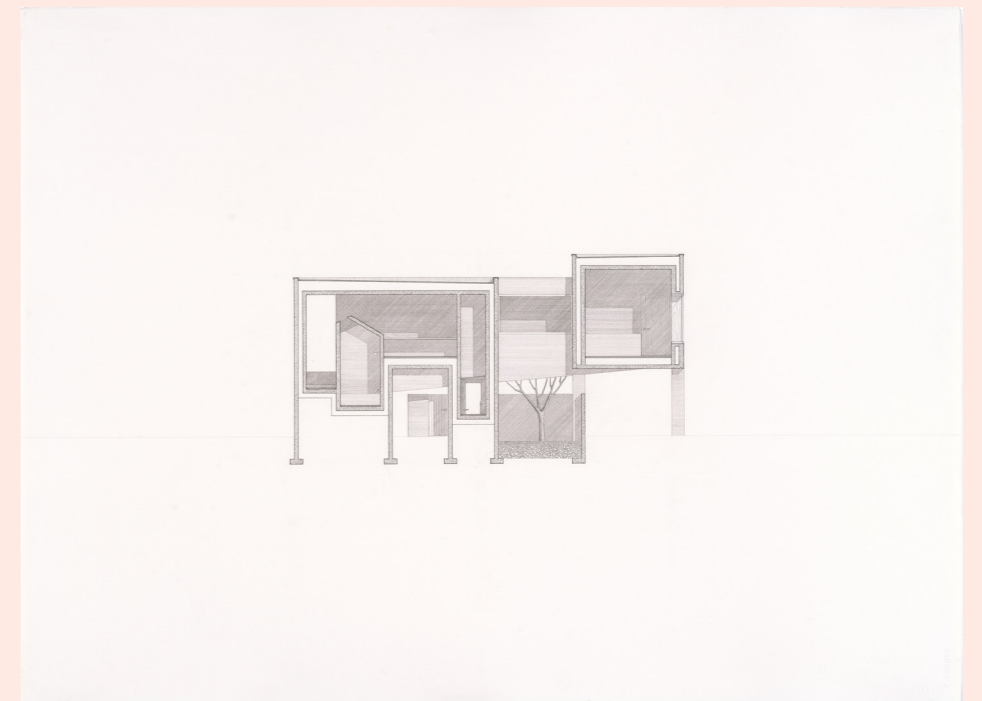
Alida Withoos,
Storhjelblomst, før 1700.
Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Kari Dyrdal,
Wall Sévres 1, 2018.
Foto: Andreas Dyrdal/BONO

Aadnevik,
A/W20: Look 1, 2020.
Foto: ©Aadnevik

Beate Hølmebakk,
Hus for en mor og et barn III
(skisse) fra *Virginiaserien*
(1995-2000), 1996.
Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Sidesprang med «JEG KALLER DET KUNST»

Åpningsutstillingen «Jeg kaller det kunst» startet i 2020 arrangementsserien Sidesprang, som en oppvarming til utstillingen som skal være den første i Lyshallen når museet åpner i 2022.

Sidesprang består av et eksperimentelt program hvor et knippe kunstnere som skal være med i utstillingen dukker opp på uventede steder rundt omkring i landet, og tester ut kunstverk og arbeidsmåter som de tar med seg videre til Lyshallen.

Sidesprang startet digitalt i mars med podkasten «Ask Addoley + Anna» med kunstnerne Addoley Dzegede og Anna Ihle. Det ble sluppet åtte episoder over en periode på cirka tre måneder.

Tre fysiske arrangementer ble gjennomført i løpet av året, med smittevern ivare tatt i godt samarbeid med lokale samarbeidspartnere.

Det første ble avholdt på Trevarefabrikken i Henningsvær i Lofoten i august. Her spilte bandet Dromedar opp til dans med albumet sitt «Human Condition».

Det andre fant sted i Førde, på Norges nasjonale turdag, «Kom deg ut-dagen» 6. september. I samarbeid med DNT Ung Sogn og Fjordane fikk deltakerne oppleve kunstner Regine Stensæth Josefsens og hennes performance «Can't put my finger on it».

Til sist kunne man oppleve kunstner Jasper Siverts og hans performance «Some things last a long time» i Kunsthall Trondheim 31. oktober, sammen med fire trondheimsbaserte danse-kunstnere.

Sidesprang fortsetter i 2021.

Foto: Justina Hultang

Foto: Nasjonalmuseet / Anne Elvigi

Foto: Elin Frodenberg

Stor utlåns- virksomhet i utfordrende år

Pandemien begrenset og kompliserte tilgangen til magasiner og verksteder, internasjonale transport og reisevirksomhet. Likevel hadde Nasjonalmuseet 734 utlån i 2020.

Nasjonalmuseet gjorde mye for å kunne opprettholde høy utlånsaktivitet tross begrensningene. Blant annet ble behandlingstiden på lånesøknader fra norske museer kortet ned, og utlånte verk ble sjekket digitalt når det ikke var mulig å gjennomføre dette fysisk.

Årets største utlån var Picassos grafiske serie «Suite 347», bestående av 347 verk. Serien ble vist både på Henie Onstad Kunstsenter og KODE i Bergen. I tillegg ble det lånt ut verk til Stavanger kunstmuseum, Blaafarveværket, Nordenfjeldske

Kunstindustrimuseum, Telemarks-galleriet og Sørlandets Kunstmuseum.

Internasjonalt var Orazio og Artemisa Gentileschis *Judit og tjenestekvinnen med Holofernes' hode* lånt til utstillinger i Rijksmuseum i Amsterdam og National Gallery i London, mens Nasjonalmuseets selvportrett av Vincent van Gogh ble bekreftet som ekte og vist på Van Gogh-museet i Amsterdam. Mange av museets Caspar David Friedrich-tegninger er lånt ut til en vandretstilling i Tyskland.

Foto: The National Gallery London

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Årsregnskap for perioden 01.01.2020 - 31.12.2020

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Arsregnskap 2020

Resultatregnskap	Note	2020	2019
Offentlig tilskudd fra KUD	2	785.500.000	519.900.000
Andre offentlige tilskudd	2	218.780	1.740.803
Andre tilskudd og gaver		4.690.387	4.443.241
Inntekter butikk		831.138	914.364
Billettinntekter		247.394	4.168.025
Andre driftsinntekter	3	7.997.679	12.652.880
Sum inntekter		799.485.378	543.819.312
Lønnskostnader og andre personalkostnader	4	175.781.201	158.431.961
Pensjonskostnader	11	17.715.186	16.567.506
Innkjøp av eksterne tjenester	4	24.790.634	25.303.257
Utstillingskostnader		41.857.012	42.075.080
Innkjøp av varer		3.650.660	5.868.450
Vakthold		20.457.838	18.140.587
Husleie og lagerleie		199.529.063	94.688.058
Drift og innkjøp bibliotek		2.179.400	1.701.528
Andre driftskostnader		34.539.102	64.633.779
Innkjøp til samlingene		25.445.910	10.477.689
Avskrivninger	5	3.669.517	4.344.061
Sum kostnader		549.615.525	442.231.957
Driftsresultat		249.869.853	101.587.355
Finansinntekter		4.118.034	2.473.063
Finanskostnader		757.064	341.992
Sum finansielle poster		3.360.970	2.131.071
Årsresultat		253.230.822	103.718.425
Disponering av årsresultat			
Overført til annen egenkapital	10	253.230.822	103.718.425
Sum disponering av årsresultat		253.230.822	103.718.425

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Arsregnskap 2020

Balanse	Note	31.12.20	31.12.19
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Ulltveit-Moe Paviljongen	5	13.125.000	15.000.000
Inventar, verktøy og løsøre	5	1.051.959	2.654.076
Anlegg under utførelse	5	660.808	-
Sum varige driftsmidler		14.837.767	17.654.076
Finansielle anleggsmidler			
Overfinansierte pensjonsforpliktelser	11	3.898.958	3.683.845
Sum anleggsmidler		18.736.725	21.337.921
Omløpsmidler			
Varebeholdning	6	4.452.617	1.248.142
Fordringer			
Kundefordringer	7	3.830.250	2.830.786
Tilgode merverdiavgift		21.509.265	21.322.120
Forskuddsbetalte kostnader/påløpte inntekter	8	79.293.917	46.872.253
Sum fordringer		104.633.433	71.025.160
Bankinnskudd og kontanter	9	441.820.848	199.915.345
Sum omløpsmidler		550.906.898	272.188.647
Sum eiendeler		569.643.622	293.526.568

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Arsregnskap 2020

Balanse	Note	31.12.20	31.12.19
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Grunnkapital	10	1.000.000	1.000.000
Egenkapital med selvpålagte restriksjoner	10	8.621.200	8.621.200
Annen egenkapital	10	400.367.866	147.137.044
Sum egenkapital		409.989.066	156.758.244
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	12	102.401.606	80.194.794
Skyldige offentlige avgifter	13	13.281.199	12.123.879
Tilskuddsgjeld	1	25.489.034	25.941.169
Annen kortsiktig gjeld	14	18.482.690	18.508.457
Sum kortsiktig gjeld		159.654.529	136.768.299
Sum gjeld		159.654.529	136.768.299
Sum egenkapital og gjeld		569.643.622	293.526.568

Oslo, den 18.02.2021

Styret i Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst

Linda Bernander Silseth
Leder

Ellen Tveit
Klingenberg

Jan Erik Knarbakk
Nestleder

Axel Frederick Meyer

Mari Hvattum

Vibeke Waallann Hansen
Ansattes representant

Karin Hindsbo
Direktør

Ann Kristin Sørli
Ansattes representant

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Arsregnskap 2020

Noter

Note 1

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, noteopplysninger og kontantstrømsoppstilling og er avlagt i samsvar med stifteleslov, regnskapslov og god regnskapsskikk i Norge gjeldende pr. 31. desember 2020. Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper og klassifiseringen av eiendeler og gjeld ifølge regnskapslovens definisjoner. Årsregnskapet for 2020 omfatter perioden 01.01.2020 til 31.12.2020.

Regnskapsprinsipper for vesentlige regnskapsposter

Inntektsføringstidspunkt

Tilskudd fra stat og andre offentlige institusjoner inntektsføres i den perioden de er tildelt for, hvilket normalt vil falle sammen med utbetalingsåret. Tilskudd som er øremerket spesielle prosjekter inntektsføres på det tidspunktet stiftelsen har juridisk rett til tilskuddet, det er rimelig sikkert at inntekten vil bli mottatt og den kan måles pålitelig. Øvrige inntekter resultatføres når de er oppjent, det vil si ved leveringstidspunktet ved salg av varer og tjenester.

Kostnadsføringstidspunkt

Kostnadene henføres til det året aktiviteten oppstår.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger. Dersom den virkelige verdien av et driftsmiddel er lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke antas å være forbigående, nedskrives driftsmidlet til virkelig verdi.

Avskrivninger

Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris. Avskrivningene er klassifisert som ordinære driftskostnader.

Varelager

Beholdningen av varer vurderes til det laveste av kostpris etter "først inn - først ut"-prinsippet og antatt salgpris.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag av forventet tap.

Gjeld

Gjeld balanseføres etter nominelt gjeldsbeløp.

Pensjonsforpliktelse og pensjonskostnad

Regnskapsføring av pensjon følger NRS 6. Lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag er lagt til grunn. En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor). Pensjonen oppfylder kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Fra 1. januar 2016 ble en annen pensjonsmodell i Statens Pensjonskasse benyttet. Dette medførte en planendring hvor den balanseførte pensjonsordningen ble brakt til opphør i regnskapsåret 2015. Den nye pensjonsmodellen er en flerforetaksordning som regnskapsføres som om den var en innskuddsbasert pensjonsordning. 51 personer omfattes fremdeles av den gamle pensjonsordningen gjennom KLP.

Kontantstrømsoppstilling

Kontantstrømsoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Likviditetsreserve omfatter kontanter og bankinnskudd.

Note 2

Offentlige tilskudd

	2020	2019
Tilskudd fra KUD	785.500.000	519.900.000

Andre offentlige tilskudd

	2020	2019
Statsbygg	41.600	-
Tilskudd fra Kulturrådet		302.890
Kulturdepartementet	177.180	1.287.913
Oslo Kommune		150.000
Sum andre offentlige tilskudd	218.780	1.740.803

Nasjonalmuseet har også mottatt 172 verk i gave gjennom året.

Note 3

Andre driftsinntekter

I andre driftsinntekter inngår følgende, omvisning, konservering, leie, lån og salg av fotodias, viderefakturering og diverse inntekter.

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Arsregnskap 2020

Noter

Note 4

Andre personalkostnader

	2020	2019
Lønnskostnader	146.737.328	129.858.784
Folketrygdavgift	22.165.917	21.932.034
Andre personalkostnader	6.877.956	6.841.163
Sum lønn og personalkostnader	175.781.201	158.631.961

Antall faste og engasjerte årsverk ved årets

slutt	240	217
-------	-----	-----

Godtgjørelser

Styret	1.193.000	1.217.000
--------	-----------	-----------

Godtgjørelse til ledende personer 2020

Stilling	Fastlønn	Ytelse til pensjonsforpliktelse	Annen godtgjørelse	
Karin Hindsbo	Direktør	1.863.000	174.282	8.933
				2.046.215

Godtgjørelse til ledende personer 2019

Stilling	Fastlønn	Ytelse til pensjonsforpliktelse	Annen godtgjørelse	
Karin Hindsbo	Direktør	1.859.260	173.238	7.818
				2.040.316

Direktøren ble ansatt 1. juni 2017. Direktørens samlede utbetalte godtgjørelser er angitt over.

Direktøren er ansatt i en åremålsperiode på 6 år, med mulighet til forlengelse i ytterligere en periode. Direktøren inngår i pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse på lik linje med øvrige ansatte i Nasjonalmuseet. Ved utløp av åremålsperioden har direktøren krav på inntil 1 års etterlønn. Etterlønnen reduseres med eventuell lønn fra ny arbeidsgiver i perioden. Ved fratreden før utløp av åremålsperioden etter ønske fra Nasjonalmuseet har direktøren krav på 1 års etterlønn i tillegg til lønn i oppsigelsestiden. Krav på etterlønn bortfaller fra det tidspunkt eventuell ny arbeidsavtale inngås.

Revisor

Ordinært kostnadsført revisjonshonorar beløper seg til netto kr. 180 240,-

Annen bistand fra revisor beløper seg til netto kr. 35 957,-

Note 5

Varige driftsmidler

	Ulitveit-Moe Paviljongen	Inventar, verktøy og løsere	Anlegg under utførelse	Sikkerhetstiltak	Fotoutstyr	Sum
Historisk kostpris	37.500.000	4.182.117	-	367.480	570.940	42.620.537
Tilgang kjøpte driftsmidler i år	-	-	660.808	-	192.400	853.208
Avgang driftsmidler i år	-	-	-	-	-	-
Akkumulerte avskrivninger	24.375.000	3.322.558	-	367.480	570.940	28.635.978
Balanseført verdi 31.12.20	13.125.000	859.559	660.808	-	192.400	14.837.767
Årets avskrivninger	1.875.000	1.794.517	-	-	-	3.669.517

Økonomisk levetid

Avskrivningsplan	Inntil 20 år	Inntil 3 år	Inntil 3 år	Inntil 3 år
	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Allokeringen/klassifiseringen av driftsmidler ble endret i 2019.

Bakgrunnen for endringen skyldes opprydning i forbindelse med overgangen til nytt regnskapssystem 1. januar 2019.

Note 6

Varebeholdning

Lagertelling 31. desember.

	31.12.2020	31.12.2019
Verdi varelager IB	1.247.142	1.072.026
Varelager endring	3.205.475	175.116
Verdi varelager UB	4.452.617	1.247.142

Note 7

Kundefordringer

	31.12.2020	31.12.2019
Kundefordringer	3.880.250	2.880.786
Delkrederavsetning	(50.000)	(50.000)
Totalt	3.830.250	2.830.786

Note 8

Forskuddsbetalte kostnader/påløpne inntekter

	31.12.2020	31.12.2019
Forskuddsbetalte kostnader	79.293.917	46.572.966
Andre kortsiktige fordringer	-	299.287
Totalt	79.293.917	46.872.253

Note 9

Bankinnskudd og kontanter

	31.12.2020	31.12.2019
Kontanter og bankinnskudd	441.820.848	199.915.345
Herav skattetrekksmidler	6.541.180	5.856.161
Til disposisjon	435.279.668	194.059.184

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Årsregnskap 2020

Noter

Note 10

Egenkapital	Grunnkapital	Egenkapital med restriksjoner	Annen EK	Sum
		Innkjøpsfond		
Egenkapital 31.12.2019	1.000.000	8.621.200	147.137.044	156.758.244
Disponering av årets resultat	-	-	253.230.822	253.230.822
Egenkapital 31.12.2020	1.000.000	8.621.200	400.367.866	409.989.066

Note 11

Pensjonsforpliktelser/pensjonskostnader

Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst har pensjonsordning i Statens Pensjonskasse (SPK) som omfatter i alt 255 personer, og Kommunalansattes Landspensjonskasse (KLP) som omfatter 51 personer.

Pensjonene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsen fra folketrygden. Se også note 1 om regnskapsprinsipper.

I tillegg til den sikrede ordningen i SPK og KLP har virksomheten en udekket forpliktelse i AFP- ordningen.

Museets ansatte har betalt kr. 2.853.216 (2 %) i egenandel av årets netto pensjonskostnad.

Tall i hele 1 000	KLP	KLP
Årets pensjonskostnad:	2020	2019
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-	-
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	335	504
Avkastning på pensjonsmidler	(744)	(732)
Administrasjonskostnader	52	16
Resultatført planendring	589	271
Planendring	-	439
Arbeidsgiveravgift	(50)	(30)
Netto pensjonskostnad	181	468

Balansført netto forpliktelse:

Opptjente pensjonsforpliktelser	19.048	20.479
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	(18.077)	(18.056)
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	(4.388)	(5.852)
Arbeidsgiveravgift	(482)	(455)
Balansført netto forpliktelse	(3.899)	(3.884)

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	1,50 %	1,80 %
Forventet lønnsregulering	2,00 %	2,25 %
Forventet pensjonsregulering	0,99 %	1,24 %
Forventet G-regulering	1,75 %	2,00 %
Forventet avkastning på fondsmidler	2,40 %	4,20 %

Note 12

Leverandørgjeld

	31.12.2020	31.12.2019
Leverandørgjeld	102.401.606	80.194.794
Total	102.401.606	80.194.794

Note 13

Skyldige offentlige avgifter

	31.12.2020	31.12.2019
Skattetrekk, påleggstrekk	6.541.180	5.858.161
Arbeidsgiveravgift	6.740.019	6.267.718
Totalt	13.281.199	12.123.879

Note 14

Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2020	31.12.2019
Påløpne feriepengar	16.388.006	14.776.296
Annen kortsiktig gjeld	2.094.684	3.732.160
Totalt	18.482.690	18.508.457

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	Note	2020	2019
Årsresultat	10	253.230.822	103.718.425
Endring i pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	11	(214.110)	(206.232)
Ordinære avskrivninger	5	3.669.517	4.344.061
Endring i varelager	6	(3.205.475)	(175.116)
Endring i kundefordringer	7	(999.464)	72.542
Endring i leverandørgjeld	12	22.206.812	59.296.606
Endring i andre tidsavgrensninger	1,10,13,14	(31.929.391)	(40.335.465)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		242.758.710	126.714.821
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	5	(853.208)	(1.280.501)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(853.208)	(1.280.501)
Netto endring i likvider		241.905.502	125.434.320
Likviditetsreserve pr. 1.1.	9	199.915.345	74.481.025
Likviditetsreserve pr. 31.12	9	441.820.847	199.915.345

